

Komunikat prasowy

Luksemburg, 3 września 2020 r.

Europejski semestr – kontrolerzy UE podkreślają, że państwa członkowskie powinny lepiej realizować skierowane do nich zalecenia

Działania podejmowane przez państwa członkowskie w odpowiedzi na zalecenia skierowane do nich przez Radę UE w latach 2011–2018 nie były wystarczające – wynika z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. Zrealizowały one w pełni lub w znacznym stopniu zaledwie około jednej czwartej zaleceń, podczas gdy w przypadku niemal jednej trzeciej odnotowano ograniczone postępy lub ich brak. UE poczyniła wprawdzie znaczne postępy na drodze do osiągnięcia większości długofalowych celów budżetowych wyznaczonych na 2020 r., jednak w obszarze przeciwdziałania ubóstwu oraz badań naukowych i rozwoju działania nie są realizowane w zadowalającym tempie. Kontrolerzy podkreślają ponadto, że w kontekście porozumienia politycznego osiągniętego na forum Rady Europejskiej w lipcu 2020 r. konieczne jest zreformowanie metod formułowania i realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów.

Europejski semestr to roczny cykl koordynacji polityki gospodarczej i fiskalnej w UE. W jego następstwie Rada, działając na wniosek Komisji, wydaje zalecenia adresowane do poszczególnych państw członkowskich. Kontrolerzy ocenili, czy Komisja w skuteczny sposób stosowała procedury mające na celu wzmocnienie nadzoru nad polityką państw członkowskich. Szczegółowo przeanalizowali oni stosowanie tych procedur w Austrii, Belgii, Finlandii, na Węgrzech, we Włoszech i w Niderlandach.

– W ramach europejskiego semestru Komisja przedstawiała rzetelną analizę postępów gospodarczych w państwach członkowskich oraz formułowała odnośne zalecenia dla poszczególnych krajów – **powiedział Alex Brenninkmeijer, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie.** – Powinna ona jednak zwrócić większą uwagę na fakt, że ogólnie zalecenia ta są realizowane w niewielkim stopniu. W minionych 10 latach więcej uwagi należało także poświęcić obszarom takim jak przeciwdziałanie ubóstwu oraz badania naukowe i rozwój.

Jedynie 26% zaleceń zostało zrealizowanych w pełni lub w znacznym stopniu, podczas gdy w przypadku 44% odnotowano pewne postępy. W odniesieniu do pozostałych 30% postępy w realizacji były ograniczone lub stwierdzono ich brak. Ponadto Komisja nie wykorzystwała wszystkich

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

dostępnych jej uprawnień, by bardziej stanowczo egzekwować realizację zaleceń, w przypadku których przez wiele lat nie odnotowano żadnych istotnych postępów.

Ogólnie rzecz biorąc, dostrzec można postępy w realizacji celów strategii „Europa 2020” w przypadku UE jako całości, między poszczególnymi państwami członkowskimi występują jednak różnice w tym względzie. Na poziomie UE sześć z ośmiu celów wyznaczonych na 2020 r. w kluczowych obszarach (jeden dotyczący zatrudnienia, trzy dotyczące energii i dwa dotyczące edukacji) zostanie prawdopodobnie osiągniętych. Z kolei cele dotyczące przeciwdziałania ubóstwu oraz badań naukowych nie zostaną zrealizowane, co wynika z powolnych postępów spowodowanych kryzysem finansowym z 2008 r. oraz ograniczeniem przez państwa członkowskie wydatków na badania i rozwój. Mimo to Komisja nie zawsze wydawała zalecenia w odniesieniu do tych państw członkowskich, które nie podejmowały działań z myślą o osiągnięciu celów w tych obszarach. Przykładowo kontrolerzy stwierdzili, że ze względu na pogorszenie sytuacji w niektórych państwach i niekorzystny wpływ kryzysu finansowego uzasadnione byłoby przyjęcie większej liczby zaleceń ukierunkowanych bezpośrednio na przeciwdziałanie ubóstwu.

Sprawozdania Komisji dotyczące sytuacji gospodarczej każdego z państw członkowskich oraz ich postępów w realizacji celów strategii „Europa 2020” zawierają informacje na temat istotnych czynników ryzyka i stanowią dobrą podstawę do formułowania zaleceń. Pomimo decyzji Komisji z 2015 r., by formułować bardziej ukierunkowane zalecenia, ograniczając ich liczbę, niektóre z zaleceń wydanych w minionych latach nadal odnoszą się do wielu kwestii i niepowiązanych ze sobą wymiarów polityki. Co więcej, zalecenia te nie są dostatecznie powiązane z wykorzystaniem środków unijnych na wspieranie reform w państwach członkowskich. Przedstawiając swoje zalecenia, Komisja często nie wyjaśnia w przejrzysty sposób, dlaczego jej zdaniem pewne reformy powinny zostać wdrożone w pierwszej kolejności. Jednocześnie w programach reform państw członkowskich nie zawsze znajdują się wyraźnie sformułowane wyjaśnienia, jak proponowane reformy i działania przyczynią się do realizacji zaleceń i celów UE.

W związku z powyższym kontrolerzy zalecają Komisji, by:

- w ramach europejskiego semestru położyła większy nacisk na wymiar społeczny i badawczy;
- usprawniła realizację i monitorowanie zaleceń dla poszczególnych krajów;
- zapewniła ściślejsze powiązanie między finansowaniem unijnym a realizacją zaleceń;
- lepiej formułowała zalecenia;
- udoskonaliła swoje wytyczne i oceny krajowych programów reform.

Informacje dla redaktorów

Kontrolerzy zakończyli swoje prace przed wybuchem pandemii COVID-19. W związku z tym w sprawozdaniu nie uwzględniono wydarzeń i zmian w polityce, które miały miejsce w następstwie pandemii. W lipcu 2020 r. Rada przyjęła zalecenia dla poszczególnych krajów, w których uwzględniono aspekty dotyczące pandemii COVID-19.

Europejski semestr został ustanowiony w 2010 r. w celu zwiększenia stabilności gospodarczej i społecznej w następstwie kryzysu finansowego, a także w celu sprostania wyzwaniom strukturalnym dotyczącym m.in. polityki fiskalnej, zakłóceń równowagi makroekonomicznej i innych kwestii społecznych. Jako taki wywiera on wpływ na decyzje budżetowe i ekonomiczne podejmowane przez państwa członkowskie. Średnia liczba zaleceń dla poszczególnych krajów w przeliczeniu na państwo członkowskie spadła z 20 w 2014 r. do 12,5 w 2019 r.

Strategia „Europa 2020” to dziesięcioletnia strategia mająca na celu przekształcenie UE w inteligentną gospodarkę opartą na trwałym wzroście gospodarczym i sprzyjającą włączeniu społecznemu. Liczba osób zagrożonych ubóstwem w UE wzrosła ze 116 mln w 2008 r. do 122 mln w 2012 r., po czym zaczęła spadać. W 2018 r. wyniosła ona 109 mln, natomiast w strategii „Europa 2020” za cel przyjęto, że do 2020 r. spadnie ona do 96 mln. Wydatki na badania i rozwój w UE jako całości wzrosły do 2,12% łącznego PKB państw członkowskich (cel wyznaczony w strategii „Europa 2020” to 3%), lecz UE pozostaje w tyle za innymi gospodarkami rozwiniętymi, takimi jak Stany Zjednoczone, Japonia czy Korea Południowa, podczas gdy Chiny szybko nadrabiają zaległości. Wydatki państw członkowskich na badania i rozwój w 2018 r. wahały się od 0,5% PKB w Rumunii do około 3,25% PKB w Szwecji.

Sprawozdanie specjalne Trybunału nr 16/2020 pt. „Europejski semestr – zalecenia dla poszczególnych krajów uwzględniają wprawdzie istotne kwestie, ale wymagają skuteczniejszego wdrażania” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE. Jest to ostatnie z serii trzech sprawozdań Trybunału na temat europejskiego semestru. Dwa już opublikowane to sprawozdanie dotyczące [paktu stabilności i wzrostu](#) oraz sprawozdanie na temat [procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej](#). Informacje na temat środków wdrożonych przez Europejski Trybunał Obrachunkowy w reakcji na pandemię COVID-19 można znaleźć [tutaj](#).

Kontakt dla dziennikarzy zainteresowanych tym sprawozdaniem

Damijan Fišer – E-mail: damijan.fiser@eca.europa.eu – Tel. (+352) 4398 45 510 / Tel. kom. (+352) 621 55 22 24